Nro 333
D. 12. Grudnia.
ŚRODA.
ROK 1827.

# KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

*Pospolite ruszenie przeciw Chmielnickiemu 1650.*

## *NOWOŚCI WARSZAWSKIE.*

Między *Warszawą* a *Pragą* przewóz iuż został urządzony, i Kra iuż przeszła.

W zeszłą Niedzielę, miały się odbyć wieczorem zaręczyny młodej pary. Kawaler nieuwiadomiwszy wcześnie swą narzeczoną, poszedł na *Pragę* dla odwiedzenia swej krewnej i proszenia o iej błogosławieństwo. Miia godzina zaręczyn, miia cała noc, a Kawaler niewraca, posyłaią do iego mieszkania, nieznajduią nikogo. Panna mgleie, słabość powiększa się, lękaią się o iej życie! Dopiero nazaiutrz w południe, przychodzi Pan młody, który gdy wracał z *Pragi*, w tejże chwili część mostu została zerwaną, i musiał pozostać! Trudno opisać ile była radosną chwila powrotu młodzieńca, którego cierpienia w oddaleniu, wyrównywały cierpieniom iego zacnej narzeczonej.

Miałem zaszczyt donieść o wyjść maiących w moiej litografii *Rycinach Mód Paryzkich*, gdy iednak wielu oświadczało, na takowe ryciny dopiero od nadchodzącego Kwartału abbonować, wydawanie przeto onych zawieszonem zostało do dnia 1 Stycznia 1828 r., a że pora ta iuż się zbliża, mam za obowiązek donieść Szanownym Interessantom, że takowe ryciny od następuiącego kwartału zacząwszy od pierwszej Soboty po *Nowym roku*, co tydzień w Sobotę u mnie wydawane będą. Maiący zamiar abbonowania, raczą się wcześnie zgłosić do litografii przy ulicy Miodowej Nr 495 w pałacu Tepera zwanym, gdzie takowy abbonament (na kwartał złp: 9) przyjmuie się.— *Braun.*

Mazur grany na ostatnim wieczorze w *Ressursie Kupieckiej*, wyszedł z litografji. Przedaie się po składach Muzycznych i w Litografji Brauna przy ulicy Miodowej Nr 495.

W dniach 26 i 27 z. m. w wielu miejscach Województw *Lubelskiego* i *Podlaskiego* śnieg spadł w tak nadzwyczajnej iłości, że niemożna było wyjść z domów, chaty wiejskie zostały całkowicie zasypane i t. p.

*Artykuł nadesłany*— Nadeszła tu z *Kielc* wiadomość o wypadku iednej z najważniejszych spraw iakie kiedykolwiek w Sądownictwie Kraiowem się wydarzyły. Sąd miejscowy Dóbr z ordynacji *Myszkowskich* uprzedanych, to iest: Trybunał Cywilny I Instancji Woiewódz: Krakowskiego wytoczony spór roztrzygnął na dniu 7 b. m. dla familji *Wielopolskich* odmownie, i umowy, ordynacją z 12tu do 3 kluczy zmniejszaiące, uznał za ważne. W krótce więc rzecz ta w Stolicy pod rozpoznanie Sądu Appellacyjnego przyjdzie.

## *ROZMAITOSCI.*

Gdy *Władysław IV* bawił przez cztery dni w *Różanie* na zamku *Kazimierza Sapiehy* w *Litwie*, starożytny w domu Sapieżyńskim *Puhar* szklanny *Jwan* zwany, odnowił pamięć pierwszej w domu Sapieżyńskim bytności Króla *Zygmunta I*, i przypomniał imiennika swego ową ochotę, z którą Króla przez kilka dni w domu swoim iak gościa przyjmował *Jwan Sapicha* Woiewoda Podlaski, który to puhar

imieniem Gospodarza nazwał Król *Zygmunt* (Puhar większy szklanny z prześlicznym rysunkiem na białym krysztale, figury podłużno okrągłej, na kształt wazy, blisko garca w sobie biorący, to iest *Jwan*; drugi puhar mniejszy figury owalnej, także z ślicznym na czystym krysztale rysunkiem, nazywa się *Jwanicha.*) Władysław IV dla uszanowania tego niepospolitego Bachusowego naczynia, osobliwszym nadał *Jwana* przywileiem, waruiąc na zawsze, aby go Pan *Podczaszy* chował zamkniętego w kredensie, i nie wynosił go na stół inaczej, tylko przy liczney assystencji i ustroionej iak do parady liberji, przy brzmieniu wesołej muzyki i przy setnem ognia z armat dawaniu.

*Wojciech Pomian Passarowski* rodem z Prus Xiążęcych, był Pastorem Kościoła S. *Mikołaia* blisko Królewca, przez lat 72. Miał 10 dzieci, z których 5 synów poświęciło się stanowi duchownemu. *Paweł* był Pastorem i Professorem w *Królewcu*, a *Samuel* w *Gembrocinie* pod *Toruniem* był także Pastorem. *Wojciech Passarowski* ojciec, żyiąc lat 102, doczekał się wnuków i prawnuków 96.

Przyniesiono było raz na *Prądnik*, dwoie wierszy, iakoby miały być iedne Pana *Reia*, a drugie Pana *Jana Kochanowskiego*. Wszyscy ie z podziwieniem wielkiem chwalili, iako trefne, iako smaczne, iako uczone. Potem, gdy się to odkryło iż były czyieś insze, wnet straciły tę cenę i zdały się bardzo daleko od dobrych. (I teraz przytrafia się podobnież.)

Podług Almanachu wydanego w *Gota* na rok 1828, ludność Europy wynosi 209,862,000 mieszkańców, a iej powierzchnia 153,915 mil kwadratowych: na milę zatem iest ludzi 1357. Ludność *Azji* wynosi 482,345,500, a iej powierzchnia 813,150 m. k. na milę ludzi 593. Ludność *Afryki* 106,383,100, powierzchnia 518,445 mil kw: na milę ludzi 205. Ludność *Ameryki* 36,593,100, powierzchnia 782,752 m. k. na milę ludzi 46. Ludność *Australji* wynosi 2,628,000 mieszkańców, powierzchnia 159,303, na milę kwadratową ludzi 16. — Uniwersytet w *Dorpacie* w przeszłym półroczu liczył uczniów 408. W tej liczbie Inflantczyków 213, Etończyków 71, Kurlandczyków 51, z innych Guberni Rossyiskich 54 i cudzoziemców 15. Między tymi w oddziale teologicznym 79, w medycznym 145, w filozoficznym 165. Nie umieszczeni są w tej liczbie Officerowie morscy i głównego sztabu znajdujący się w *Dorpacie* za Najwyższym rozkazem dla wydoskonalenia się w naukach matematycznych przy tamtejszem obserwatorjum. — W *Hindostanie* wychodzi teraz 6 gazet; 4 w ięzyku Bengalskim i 2 w Perskim; w r. 1820 mogła się tylko iedna utrzymać. — W ciągu upłynionego roku szkolnego liczba uczniów w wydziale Uniwersytetu *Moskiewskiego* wynosiła 11,453. — Towarzystwo *Kanadyjskie* postanowiło zaludnić ieden obwód nad iezioreni *Antorio* około *Burlington Baj*, który nosi nazwisko obwodu *Guelfskiego*. Ma być w nim założone ieszcze iedno miasto, pod nazwiskiem *Goderych-Town*, na cześć teraźniejszego pierwszego Ministra Angielskiego; Towarzystwo podejmuie się zbudować w niem 3 Kościoły i niema wątpliwości, że ta dzika kraina, w krótce zaludnioną zostanie. Handel *Kanady* ze Stanami Zjednoczonemi nabył znacznego wzrostu, od czasu iak została otworzona prosta komunikacja po między *Kanadą* a *Chinami*. Wywożą ztamtąd herbatę i iedwab, przezco wiele cierpi handel Amerykański z Chinami. — W Anglji pod prezydencją Doktora *England* zawiązało się towarzystwo, dla zapobiegania *Poiedynkom*, do którego należą znakomitsi urzędnicy cywilni i wojskowi. — Towarzystwo Szkół Niedzielnych w *Londynie* założyło już

takich szkół 8789; w nich 83,181 nauczycielów i nauczycielek uczy 700,000 dzieci płci obiej. — *Indjanie Osagowie* iuż opuścili *Paryż* i udali się do *Bruxelli* zamyślaią zwiedzić kraie północne (może będą i w Warszawie.)— W Anglji Kawa i Cukier staniały.

Obywatel Wiedeński *Leobsorger* otrzymał 15stoletni patent swobody na *perpetuum mobile.* Mechanizm ten ma być szczególniej użytecznym do wydobywania kruszców i wody z kopalni. Wspomniony obywatel pozwala wszystkim widzieć za małą opłatą model swego wynalazku, który dotąd odbiera powszechną pochwałę.— Nieiakiś *Kastelli*, znajduie się teraz w *Petersburgu* pokazuiąc swego Psa zmyślnego nadzwyczajnie, to zwierze prócz kilkadziesiąt rozmaitych sztuk, rozwiązuie zadania arytmetyczne i grywa w *domino!* — Kra na rzece *Elbie*, która się d. 27 z. m. zatamowała pod *Hamburgiem*, wstrzymała nie tylko żeglugę tamecznych statków, ale nadto stała się przyczyną znacznej szkody. — Z różnych okolic Królestwa *Niderlandzkiego* przybywaią tameczni Duchowni Katoliccy do *Bruxelli* dla złożenia najczulszego podziękowania swemu Monarsze, za ukończenie Konkordatu z Ojcem S. — Gazeta wychodząca w *Korfu* zapewnia, że w czasie bitwy pod *Nowaryno*, z wojska Mocarstw sprzymierzonych było ludzi tylko 600, a Turków o koło 35,000, zaś Egipcjanie mieli na swych okrętach więcej 800 armat niż na połączonych eskadrach. — W *Paryżu* polecono najsławniejszym malarzom, aby pracowali nad obrazem przedstawiaiącym walkę *Nowaryńską.*

Pewny znakomity Wirtuoz Angielski w Londynie, znajduiąc się w iednej z okolic tamecznych na spacerze, spostrzegł że iego dawny Nauczyciel którego iuż od kilku lat niewidział, tak podupadł, że grał w tem miejscu na skrzypcach dla uzyskania kilka szelingów od przechodzących gości. Artysta przystąpił do dawnego Nauczyciela i przywitał go z radością, poczem wziął od niego skrzypce i począł grać kilka fantazji swoiej kompozycji, co było powodem że przez kilka chwil zebrał dla nieszczęśliwego znaczną summę, za którą ten mógł poratować siebie i biedną rodzinę.

*Myśli i Zdania* (z pism pośmiertnych Karpińskiego.) Sumienie iest ogniem niezgasłym, który dobrego rozgrzewa, a złego pali, równie oświecaiąc obudwóch. — Nic nie robiąc człowiek, uczy się źle robić. — Człowiek który iest podłym upadłszy z wielkości, niewart był szczęścia które go wyniosło. — Upadłeś przed pociskiem fortuny, boś wyszedł przeciw niej bezbronny. — Wielcy ludzie i mędrcy, po śmierci nawet swoiej uczą. — Namyślaj się długo przystępuiąc do roboty, ale iak tylko zacząłeś, kończ najpilniej.— Nie może mieć życia szczęśliwego, kto czasem nieszczęścia znieść nieumie. —

*Szarada.*

*Pierwsze* Pierwsza, zwróć 3*cie* i połóż przed 2*gie*
Masz rozkosz u nas trwałą przez chwile nie długie.
A kto *wszystko* wytłumaczy
Owoc obaczy.
(Zeszła Szarada *Czamary.*)

---

Wczoraj w dalszem ciągnienia 5tej Klassy, 32giej Loterji Klassy: znaczniejsze wygrane były następuiące: Numer 6677 wygrał zło: 15,000, Los wzięty w Kantorze E. Deplera, Nr 22,975 zł: 15,000 u tegoż. —Nr 9213 zł: 5000 u Gutmana w Przysusze.—Po zł: 2500, Nr 14,169 u Fiszla Mozes Kohna, Nr 14,314 u E. Deplera, Nr 20,978 u tegoż, Nr 24,116 u Maurycego i Jakubowskiego, Nr 24,138 u tegoż, Nr 29,346 u Werthejma.—Po zł: 2000, Nr 5007 u Szterna w Płońsku, Nr 17,500 u E. Deplera, Nr 23,576 u Landua w Rawie, Nr 24,130 u Maurycego i Jakubowskiego, Nr 24,152 u Libermana w Mszczonowie, Nr 27,213 u B. J. Simona, Ner 28,644 u Werthejma. — Po zło: 1000 Nr 1296 u Frendlicha w Strykowie,

Nr 1980 u Nusbauma w Siedlcach Nr 1981 u tegoż, Nr 2099 u Flata w Suwałkach, Nr 4018 u Werthejma, Nr 4879 u Macieiowskiego w Piotrkowie, Nr 5360 u N. Kona w Płocku, Nr 5720 u E. Deplera, Nr 6674 u tegoż, Nr 6830 u tegoż, Nr 8012 u Werthejma, Nr 8035 u tegoż, Nr 9540 u Wiemana, Nr 12,063 u Bersona Nr 14,418 u E. Deplera, Nr 14,467 u tegoż, Nr 14,541 u tegoż, Nr 17,506 u S. Kona, Nr 20,292 u Rozena w Międzyrzycu, Nr 20,667 u Wiemana, Nr 22,008 Kliksberga w Białej, Nr 22,692 u Grinhausa w Żelichowie, Nr 22,724 u E. Eeplera, Nr Nr 22,908 u Wiemana, Nr 24,558 u Lipszyca, Nr 26,233 u Wiemana, Nr 26,819 u Horowicza w Lublinie, Nr 27,063 u E. Deplera, Nr 28,007 u Wiemana.

## *DONIESIENIA.*

*Urząd Municypalny M. S. Warszawy.*

Gdy na Placu pustym Nr 1171 Lit: B. przy ulicy Łuckiej położonym do własności Rządu należącym, a niegdyś w posiadaniu Emfitentycznem Dworakowskich będącym, zalegaią czynsze z dawnej Epoki w summie zł: 4543, w skutek więc odezwy Kommissji Woiewództwa Mazowieckiego z d. 8 Listopada r. b. z Wydziału Skarbowego Sekcji Ekonomicznej na satysfakcją powyższej zaległości, tudzież zalegaiących należytości Miejskich zło: 16 gro: 11 wynoszących, w mowie będący Plac wypuszczony będzie w wieczną dzierżawę Emfitentyczną drogą licytacji publicznej, do odbycia której termin stanowczy na dzień 17 b. m. na godzinę 3 z południa tu w Ratuszu Głównym w Sali zwykłych posiedzeń przeznaczaiąc, wzywa chęć nabycia prawa Emfitentycznego maiących, aby w miejscu i terminie oznaczonym znajdować się chcieli. Każdy przystępuiący do licytacji winien złożyć vadjum w gotowiznie złp: 800, bez czego do konkurencji przypuszczony nie będzie. Warunki licytacji i przyszłego konsensu Emfitentycznego w terminie odbycia tejże konkurentom ogłoszone będą.— W Warszawie d. 6 Grudnia 1827 r.— Radca Stanu Prezydent *Woyda.* — Sekretarz Jeneralny G. *Jabłoñkowski.*

Podaie do Publicznej wiadomości, iż następuiące rzeczy to iest: Towary łokciowe a mianowicie Merynosy, Baściki, Nankiny, Chustki bawełniane tyftykowe i inne tym podobne, iako też: krótkie czyli galanteryjne i żelazne niemniej Praeciosa: Brylanty, Perły, Naczynia srebrne, Zegarki Łancuszki złote, Meble, Garderoba męzka i damska, Bielizna stołowa, Książki hebrajskie, dwa bale Cynamonu, do pozostałości niegdy Naftalego Jzraela Hirschsohna i Rejzli Małżonków należące dnia 18 Grudnia r. b. i dni następnych każdego dnia o godzinie 9tej zrana zaczynaiąc przez publiczną Licytacją za gotowe natychmiast płacić się maiące pieniądze sprzedawane będą w Domu Małachowskich przy ulicy Senatorskiej Nr 459, w Warszawie położonym. — Reient Województwa Mazowieckiego *Ostrowski.*

Podpisany ma honor zawiadomić Szano: Publi: że iego Menażerja rzadkich, żyiących, po większej części tu niewidzianych dzikich zwierząt, codziennie od godziny 11tej zrana do 7mej w wieczor widzianą być może, a to w Budzie umyślnie do tego na Nalewkach za Krasińskim ogrodem urządzonej. Pobyt krótko trwały, przy zbiorze wcale tu niewidzianych dzikich istot, czyni nadzieie właścicielowi, że Prześw: Publi:, licznem zgromadzeniem się miejsce widowiska zaszczycić raczy. — *A. Lemann.*

Budowniczy i Jeometra patentowany przybywszy tu do Warszawy, życzy sobie ułatwiać czynności prywatne, a to: przysposabiać Rysy i Anszlagi na Budowle, przemierzać Place i Grunta, tudzież trudnić się dozorem; niemniej stawiać Budowle z nowej massy Piasa iako materjału najtańszego. Maiący chęć powierzenia mi iednej z tych czynności, zechcą się zgłosić do mieszkania mego pod Nr 103 przy ulicy Piwnej na 1wszem piętrze. — *F. Bergemann.*

Karól Siennicki Aptekarz zamieszkały w mieście Województwa Podlaskiego Siedlcach, ma honor uwiadomić W. Panów Aptekarzy Królestwa Polskiego, oraz JP. Kandydatów Farmazji, iako u tegoż można dostać każdego czasu Zielników układanych tak zwanych Herbaria viva, Systematycznie podług Linneusza i Klasycznie urządzonych, tak kraiowych iako i zagranicznych, a to za pomierną cenę, kraiowych po 8 i po 10 groszy; zaś zagranicznych po 15 gr: sztuka w białym papierze; ktoby sobie takowych życzył nabyć, raczy się do tegoż zgłosić.

Kawaler posiadaiący ięzyki i inne wiadomości naukowe, przytem skończywszy Wydział Prawa, opatrzony w zaletne świadectwa, życzy sobie przyiąć obowiązek Guwernera lub Plenipotenta, albo też inny stosowny do iego kwalifikacji w Warszawie lub na Prowincji; dowiedzieć się o nim można u Pani Skruszyńskiej przy ulicy Mostowej pod Nr 230 na 3ciem piętrze od tyłu mieszkaiącej.

TEATR. Jutro 2gi raz nowa Drama *Honor* i *Ubóstwo* czyli *Rozwód z Miłości,* i 2gi raz nowy krotofilno-czarodziejski Balet *Ogrodnik Arlekin.*